

Name:

Atkia Altaf.

Subject:

Punjabi

سوال نمبر 1 :-

سلطان باپو² دے نظریہ¹ عشق بارے اپنے

وچار دسو؟

(1) تعارف :-

میرسلطان باپو² اک یو یا خاندان مرد حقانی

دوہڑے پاک زبان اویدی دے روشن دویں جہانی

پنجابی دی صوفیانہ شاعری دے نتیجے وڈے سائر سلطان

باپو² بنی۔ آپ نوں سلطان العارفین وی کہیا جاندا

اے۔ جیکہ آپ² دا اہل ناں باپو سی۔ آپ² نے اپنی فارسی

شاعری وچ "باپو" ناں لکھن یادوں اپنی والدہ دا خاص شکر

ادا کیتا اے۔ کیوں عے باپو دا مطلب اے "اللہ تعالیٰ دے نال"

عے عے باپو نوں اُلٹا کرے پڑھیا جاوے تاں "ویا ب" بن دا اے

جیڑا اللہ پاک دا صفاتی ناں اے۔ آپ² 28 مارچ نوں مشورکوٹی

دے ضلع جیک دے اک پنڈ "اعوان" وچ پیدا ہوئے آپ² دے

والد دا ناں بازید محمد سی عے والدہ دا ناں بی بی راسی سی۔ آپ²

نے اپنی ابتدائی تعلیم اپنی والدہ توں حاصل کیتی۔ روحانی تربیت

لئی پے حضرت حبیب اللہ قادری² دے سرپرست ہوئے۔ عے میر مرشد

دے آپ² لکھن عے دہلی جاکے حضرت عبدالرحمن دیلوی² دے پتہ اے

بیعت کرنی۔

(2) سلطان باپو² دا نظریہ عشق :-

حضرت سلطان²

عشق حقیقی دی راہ دے پانڈھی سن۔ اویشاں نے

تے رب نال عشق کیاسی ہے پر ویلے اس عشق دا نشہ
 وجہ مسرت ریندا۔ سن آپے دا نیرے عشق بہت اچا ہے
 سچا درجہ اے اس درجہ کوئی کوئی اپردا اے کیوں
 ۲ عشق حقیقی اختیار کرنا کوئی سوکھا کم نہیں ایدے
 وجہ بڑیاں کربانیاں دیاں پسندیاں ہن۔ اس لٹی پر بندہ
 عشق حقیقی اختیار نہیں کر سکدا۔ مریدہ ایمان دی سلامتی
 منگدا ہے پر عشق دی سلامتی او منگدا اے جیڑا عشق اختیار
 کردا اے۔

ایمان سلامتی پر کوئی منگے، عشق سلامتی کوئی نہ
 منگن ایمان شرمادن عشقوں، دل نوں عزت بیوٹی نہ
 جس منزل نوں عشق پہنچاوے، ایمان فرزند کوئی نہ
 عشق سلامتی رکھیں باپو، دیاں ایمان دھرونی نہ

﴿(3)﴾ عشق دی منزل :-

عشق کرنا سوکھا کم نہیں۔ عاشق نوں عشق
 دی آگ وجہ سڑنا پیندا اے۔ حضرت زکریاؑ وانگ آ رہا ہے
 مڑنا کے پھنوال وانگوں پٹ دا کباب بناء محبوب نوں پیش
 کرنا پیندا اے۔ پیوں کے جنون وانگوں رنگستان کے قلاں وجہ
 لہو سارڈنا ہے رتنا سینا اے فیروں منزل کسے کسے دا پتہ ای کہتی
 اے۔ حضرت سلطان باجوہؒ فرماتے ہن۔

۳ عشق دی بھاء پڑاں دا بالن عاشق پہنہ سکندے تہو
 گھوڑے جان جگر وجہ آرا وکھو کباب تیلدے تہو
 سرگردان پھرن میر ویلے تون جگر دا بندہ تہو
 سوئے ہزاراں عاشق باجوہ عشق نصیب کندے تہو

﴿ ۵ ﴾ کائنات دی پیداوار عشق :-

کائنات دی پیداوار وی
عشق دی طفل الہی حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم اللہ دی
محبوب ہیں۔ رب سوچنے نے "اولاٰک لما خلقت الافلاک"
اکو کے اپنے محبوب حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم دی عشق
بیموں محبوب سے اپنے آپ نوں ظاہر کرن لئی کے اپنے محبوب نوں
دنیا کے جلوہ گر کرن لئی کائنات دا نظام تخلیق کیا :-

بسم اللہ اسم اللہ دا الہم بھی گنا بھارا سُو
نال شوائع سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم تقویٰ عالم سارا سُو
خروں کے حد درود نبی صلی اللہ علیہ وسلم نوں جس دا ایڈیسا سارا سُو
میں کربان تیناں توں مایہ جیتاں ملیا بنی سو یا سُو :-

﴿ ۶ ﴾ عشق حقیقی :-

اوس عشق نوں کہند ہیں جیہڑا اللہ تعالیٰ
نال کیا جاندا الہی جیہڑے وج عشق دیاں روحانی منزل
طے کتیاں جائزیاں ہیں۔ صوفیا کرام نے عشق حقیقی اختیار کیا۔ کج
صوفیا کرام راضیاں لائی ہیں ہزار ہا عشق اختیار کیا جاوے کے
اوس نوں مکمل کرکے عشق حقیقی دی منزل ول ودھیا جاوے۔ حضرت
سلطان بلوچ فرماتے ہیں :-

عشق دیاں اولہ دیاں کلان جیہڑا شرع نہیں دُور تھاوے سُو
قائمی جھوٹ قضا میں جاوے جد عشق طمانی راوی سُو
لوں اپانے میں دیون عاشقاں میں نہ بھاوے سُو
موتن محال تیناں توں مایہ جیتاں صاحب آپ بلاوے سُو :-

﴿ ۷ ﴾ عشق مذہب توں بے نیاز الہی :-

عشق نزول بیونہ الہی اوہی

مساک کے مزید تون ب نیاز سوتا ، چتاں دی پابندی تون چھڑ
 کے پر پاتے محبوب تون ای کہہ بیٹا دکھرا ا۔ کیوں 2
 عاشقان صادقان تون سے قانون دا پابند نہیں کیا جاسکا۔
 یہو او۔ اسی لئی کہ عشق اہو مستقل قانون کے مزید ا۔ اسے
 حالت تون حضرت سلطان باسیر نے بیان کیا ا۔

س۔ نہ او۔ بندو نہ موہن نہ سجدہ دین مسیٰ تون
 دم دم رات رات وکھن عولا جہاں کھانا کئی تون
 آئے دان، پے دیو نہ، ذات صلی و بیج کئی تون
 میں کر بان پتھان کون با تون عشق بازی جن لئی تون

(7) عشق و ج ثابت قدمی :-

عشق و ج ثابت قدمی بڑی ضروری ا۔
 کیونکہ عشق چیز ای عجیب ا کہ عشق و ج کفر دی مسماں ا۔
 عشق دی بازی کیاں نہ کھڑی ا پر جتیا اوں ا جیہڑا
 ثابت قدم رہیا ا۔ حضرت سلطان باسیر فرماتے ہیں۔
 س۔ عاشق بیوقوف عشق بکاوہں، دل رکھوانے پھاڑاں تون
 لگو پدیاں کے نیاز ا لایہ، جانی یاغ بہاراں تون
 مصبور چپ چک سولی دے، واقف کل اسراں تون
 سببوں مرن چاہے باسیر، کافر کہیں نزاراں تون۔

(8) عشق مجازی :-

عشق مجازی کو عشق مرشد سے تعبیر کیا گیا ہے۔
 عشق حقیقی تک رسائی عشق مجازی سے بغیر ناممکن ہے۔ عشق مرشد
 ہی طالب کو دیوار الہی تک پہنچاتا ہے۔ عشق مرشد فقر کی وہ
 راہ ہے جس کی منزل صرف ذات خراوندی ہے

۴ اہم تن میرا چشماں سووے، مرشد ویکہ نہ وجاں سو
 لوں لوں دے مدھ لکھ لکھ چشماں، ہک کھولان ہک کجاں سو
 اتنا ڈکھاں ہیر نہ اکوے، پور کئے دل بھجاں سو
 مرشد دا دیوار ہے باسو، لکھ کروڑاں ججاں سو

﴿ (۹) عشق تے شریعت دی رہنمائی :-

عاشق شریعت دی رہنمائی دے

آ ودرے دے دریا دانشور بن سکدا آئے جیدوں بن جاندا آئے
 فرح حدیث پاک دے مطابق " جس نوں غمڑ مل گیا اوہ گولیا سو گیا "

حضرت بابو فرماتے رہیں

۵ عشق جہماں دے پڑی چارہن اوہ چپ چپاے سو
 لوں لوں دے وچ لکھ زبانیاں کرن اوہ گنگی یاے سو
 کردے وہو ۳ دا چسٹے دریا ودرے نہماے سو
 تھیں قبول نمازاں بابو جد یاراں یاد چھلے سو

﴿ (۱۰) عشق وچ رب دی تلاش :-

عشق اک ایسا پاک جذبہ

۱۔ کہ جو جیوں رب نال سو جاندا آئے رب دی تلاش وکھ لڑیندا
 ۲۔ کہ آں دا ارشاد آئے " اسیں انسان دی شاہدگی
 تھو وی سٹے آں " اسیں لئی عاشقاں نوں جاسدا کہ رب
 سوئے دی تلاش نوں جھل بیلے پیرن کے ہکرا بیابان گاہیں دی لڑ
 نہیں سکوں اپنے اندر جھائی نال سو بھو جاندا آئے

۴ اہم تن رب سے دا تجربہ، یا فقرا جھائی سو
 نہ کر منہ تواج تھرا دی، اندر اک دیاں سو
 شوئی دا دیوا بال اھڑا، بھی وسر کھڑا سو
 مرن پھس آئے مر رہے بابو چشماں رن چھائی سو

﴿ (11) کلمے دی اہمیت عشق دے نظریے وچ :- ﴾

دارالترک اسلام وچ

داخل ہون لئی کلمہ بطریق معنائے دلوں اویسے اے عمل کرنا ضروری اے۔
 کلمے دے دو حصے ہن: پہلے حصہ وچ اللہ پاک دی توحید اے اور دوسرا
 معبود ہون دا اقرار اے۔ جس کہ دو حصے وچ حضرت محمد صلی
 اللہ علیہ وآلہ وسلم نوں وپ دار رسول منانا اے۔ سرسید جیوں کلمہ بطریق
 دینا اے کلمے دی مرکز نال سانک دے دل دی کانٹے اے اصل ڈور
 بیونا شروع ہو جائی اے۔ تے جیوں دل صاف ہو جائی اے
 فیراں وچ اب داعشی سما جائی اے۔

کلمے لکھ کر وڑاں تارے ولی کیے سے راسیو
 کلمے نال چھٹے دوزخ اک پلاز فائیس پتو
 کلمے نال ہمیشہ جانا نہیں سمجھ ہیا جس پتو
 کلمے نہ کہی نہ کوئی نعمت باہر دوسرے سرائیو

﴿ (12) مکری گل :- ﴾

سلطان بایو پنجابی زبان دے صاحب طرز
 شاعر ہن۔ حضرت سلطان بایو نے ہونی درویش اے ولی اللہ سن
 ایسے لئی اویساں دے قلام وچ سچے عشقی دی ٹرپ، بی
 پاک صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم دی محبت، دنیا کوں نفرت، آخرت
 دا ڈر، کلمے دی اہمیت، عشق وچ ثابت قدمی دیا سونیاں
 گلان صلیماں ہن اے سنی توحید و عقلمانی منطقی نتائج
 موجود ہن جیڑے عالمگیر سچائیاں ہون دے نال نال ضرب المثل
 دی بن چکے ہن۔